

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 30. septembar 2021.godine

RTS- Tanja Jovanović: Kasno za kovid propusnice, moramo da uvedemo mnogo restriktivnije mere

RTS- Iako ima nikad više obolelih, Kolubarski okrug i dalje na začelju po broju vakcinisanih

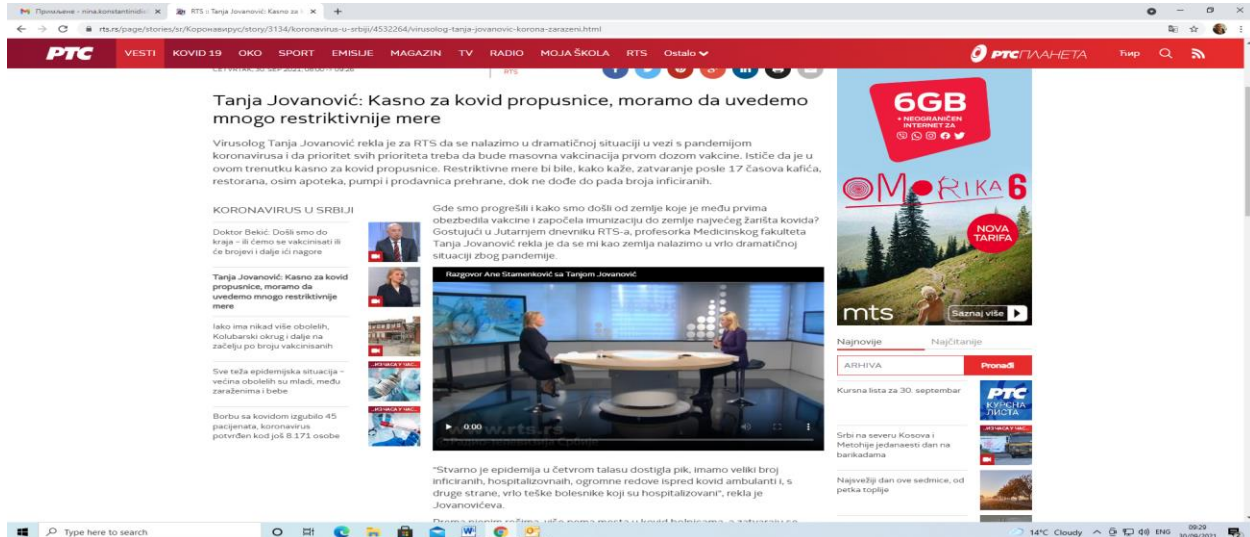
BLIC- BRAVO Vakcinacija će biti dostupna i na fakultetima u Nišu

BLIC- ŠTA SE U STVARI DOGAĐA U KC KRAGUJEVAC Obustavljene operacije, pa i one obolelih od tumora, a OVO JE RAZLOG

BLIC- "ILI VAKCINA ILI RESPIRATOR" Dr Zoran Gojković: Kovid propusnice neće zaustaviti koronu

RTV- Završena izgradnja "Dedinje 2", počinje s radom krajem godine

DANAS- Krizni štab kao da je u štrajku

Tanja Jovanović: Kasno za kovid propusnice, moramo da uvedemo mnogo restriktivnije mere

Virusolog Tanja Jovanović rekla je za RTS da se nalazimo u dramatičnoj situaciji u vezi s pandemijom koronavirusa i da prioritet svih prioriteta treba da bude masovna vakcinacija prvom dozom vakcine. Ističe da je u ovom trenutku kasno za kovid propusnice. Restriktivne mere bi bile, kako kaže, zatvaranje posle 17 časova kafića, restorana, osim apoteka, pumpi i prodavnica prehrane, dok ne dođe do pada broja inficiranih.

Gde smo progrešili i kako smo došli od zemlje koje je među prvima obezbedila vakcine i započela imunizaciju do zemlje najvećeg žarišta kovida? Gostujući u Jutarnjem dnevniku RTS-a, profesorka Medicinskog fakulteta Tanja Jovanović rekla je da se mi kao zemlja nalazimo u vrlo dramatičnoj situaciji zbog pandemije.

"Stvarno je epidemija u četvrom talasu dostigla pik, imamo veliki broj inficiranih, hospitalizovanih, ogromne redove ispred kovid ambulanti i, s druge strane, vrlo teške bolesnike koji su hospitalizovani", rekla je Jovanovićeva.

Prema njenim rečima, više nema mesta u kovid bolnicama, a zatvaraju se bolnice namenjene drugoj vrsti pacijenata.

"Nalazimo se u alarmantnoj situaciji da moramo da uvedemo mnogo restriktivnije mere kako bismo u ovoj fazi uspostavili kontrolu nad epidemijom", istakla je Jovanovićeva.

Ukazuje da je u ovom piku kasno za kovid propusnice, nemamo kolektivni imunitet, pre kovid propusnica moramo da smanjimo stopu obolevanja, velika je cirkulacija virusa u populaciji – i vakcinisane osobe dolaze u kontakt sa virusom.

Virus sada ima šansu da inficira pre svega nevakcinisane osobe, pa je u virus kontinuirnoj cirkulaciji u populaciji, smatra ona.

Koje bi bile restriktivne mere

Restriktivne mere bi bile, kako kaže, zatvaranje posle 17 časova kafića, restorana – ostaviti otvorene apoteke i prodavnice prehrane, kao i benzinske pumpe dok ne padne broj inficiranih osoba.

Brojevi su vrh ledenog brega, ima onih inficiranih koji i ne dođu do lekara i imaju blažu kliničku sliku, podvlači ona.

Smatra da ima mnogo grešaka u hodu, i mediji su, kako kaže, napravili greške, jer ima informacija koje dovode u zabludu stanovništvo.

S druge strane, imamo epidmiološke mere na papiru, a ponašamo se da ne postoje, istakla je dr Jovanović, dodajući da nemamo inspekciju koja bi kažnjavala ljude koji se ne pridržavaju mera.

"Kada bi poštovali samo osnovne mere, situacija bi bila potpuno drugačija. Kada dođemo u situaciju sa ovakvim brojkama onda moramo misliti na nešto rigoroznije mere, ali mora biti izvršena kontrola nad sprovođenjem tih mera", kaže Jovanovićeva.

Najviše cirkuliše delta soj

Jovanovićeva kaže da imamo dominaciju delta varijante virusa, koji se brže prenosi, jedna zaražena osoba može da inficira 7 do 8 zdravih osoba.

Dodaje da imamo epidemiju nevakcinisanih osoba, kod nevakcinisanih težina kliničke slike može da bude drugačija nego kod vakcinisanih osoba, vakcinisane osobe ukoliko se zaraze velikom količinom infektivnog virusa mogu da imaju blagu kliničku sliku, malaksalost, glavobolju, a nevakcinisane osobe mogu da imaju težu sliku, kao i da se virulencija virusa menja kroz vreme.

Prema njenim rečima, pruža se šansa virusu da se i dalje menja, a da vakcine daju zaštitni imunitet i prema delta varijanti virusa.

"Ono što treba da bude prioritet svih prioriteta je masovna vakcinacija prvom dozom vakcine. Kada postignemo kolektivni imunitet od 85 odsto moći ćemo da nastavimo normalni život", zaključila je Jovanovićeva.

Što se tiče vakcinacije mladih, kaže da je poražavajući podatak.

"Relativno mali broj mladih je vakcinisano, 20 do 30 odsto, pokušavamo raznim tribinama i edukacijama da povećamo obuhvat vakcinacijom, nadam se da će bar studenti medicine uspeti da u okviru Univerziteta u Beogradu povećaju ovaj obim masovne imunizacije", rekla je Tanja Jovanović.

Iako ima nikad više obolelih, Kolubarski okrug i dalje na začelju po broju vakcinisanih

Uprkos najvećem broju obolelih od početka pandemije, opštine Kolubarskog okruga i dalje su na začelju po broju vakcinisanih. U Lajkovcu je prvom dozom vakcinisano manje od 30 odsto ljudi. Slično je u Mionici, Ljigu, Osečini. U Ubu je situacija nešto bolja.

U kovid ambulanti lajkovačkog Doma zdravlja ovih dana beleži se rekordan broj pregleda i pozitivnih pacijenata. Među stotinama novoobolelih 90 odsto je nevakcinisanih. Dnevno se da tek nekoliko prvih doza vakcina.

"Danas imamo prvi put u proteklih sedam pa do deset dana dvocifren broj prvih doza, proteklih dana bilo je to manje od deset", kaže Nataša Ćurčić, medicinska sestra Doma zdravlja Lajkovac.

"Poslednjih možda mesec dana mi smo dali preko 150 odnosno 200 doza. To je odličan broj za Lajkovac uopšte. Dom zdravlja Lajkovac je trenutno sada na 27 odsto vakcinacije prvih doza", dodaje dr Jovana Radovanovic, direktorka Doma zdravlja Lajkovac.

I na Ubu najveći broj pregleda od početka pandemije. Do sada je obolelo 16 odsto stanovništva.

"Doktori su nekada bukvalno presedeli smenu, a bude po pet, šest samo na vakcinacijama. A mi smo održavali te punktove da bi ljudi shvatili kolika je potreba za imunizacijom. Međutim, to uopšte nije bilo

prisutno u svesti naših građana dok sada nije krenuo ovaj četvrti talas", ističe dr Biljana Nikolić, direktorka Doma zdravlja Ub.

U ubskoj opštini vakcinisano je više od 7.000 žitelja što je nešto manje od trećine.

Bolju imunizaciju u Kolubarskom okrugu do sada nije podstakla ni terenska vakcinacija, kao ni druge aktivnosti koje se organizuju uz dobru saradnju sa lokalnim samoupravama.

"Procenat kompletno vakcinisanih u Valjevu je 42 odsto u odnosu na punoletno stanovništvo, a 35 odsto u odnosu na ukupan broj stanovnika. Taj procenat je znatno niži u okolnim opštinama", navodi dr Marija Gavrilović, direktorka Zavoda za javno zdravlje Valjevo.

U zdravstvenim ustanovama u Kolubarskom okrugu najavljuju nove redovne akcije imunizacije u selima.

BRAVO Vakcinacija će biti dostupna i na fakultetima u Nišu

U cilju povećanja obuhvata vakcinacije među mladima, studentima u Nišu će biti dostupno i da u holu svog fakulteta prime vakcinu. Naime, kako je za "Blic" potvrdio prof.dr Milorad Jerkan, direktor niškog Doma zdravlja, vakcinalni punktovi će biti postavljeni i u ovim visokoobrazovnim institucijama.

- Kada nas je nedavno posetio ministar zdravlja Zlatibor Lončar, razgovarali smo o tome i došli na ideju da studentima omogućimo da se vakcinišu i na fakultetu. Rektor Univerziteta u Nišu je takođe odobrio, kao i ministar prosvete, tako da će uskoro i to biti dostupno mladima. Vakcinacija je neophodna kada se borimo sa koronom, i apelujemo da se ljudi vakcinišu, studenti ako budu želeli biće u prilici da se

vakcinišu. Naravno, niko nije uslovljen, ali to je još jedan u nizu pokušaja da se podigne svest o značaju imunizacije - kaže profesor Jerkan.

Inače, Niš je jedan od gradova koji ima visok obuhvat vakcinacije koji iznosi 65 odsto.

ŠTA SE U STVARI DOGAĐA U KC KRAGUJEVAC Obustavljene operacije, pa i one obolelih od tumora, a OVO JE RAZLOG

Zbog drastično uvećanog broja pacijenata obolelih od kovida kojima je potrebno bolničko lečenje, posebno zaraženih na intenzivnoj nezi, u Kliničkom centru Kragujevac obustavljene su druge operacije i prešlo se na režim hitnih operacija. Kako za "Blic" kaže direktor KC Predrag Sazdanović, ova mera je iznuđena trenutnom situacijom i očekuje se povratak na planirani program za od sedam do deset dana.

Šta se zapravo dogodilo u KC Kragujevac i zašto je direktor izdao naređenje da se obustavljaju operacije i obolelih od tumora?

- Imamo uvećan broj hospitalizovanih od kovida, trenutno 305, i trenutni prelazak na grubo rečeno vanredno stanje je zbog povećanog broja obolelih koji su na intenzivnoj nezi. Od jutros su 62 obolela od kovida na intenzivnoj nezi, a to u praksi znači isključivo angažovanje anesteziologa i intezivista. Prinuđeni smo da angažujemo dodatani broj anesteziologa i samim tim smo redukovali planirani elektivni program koji je bio na snazi od maja meseca. Prešli smo u režim rada hitnih operacija, traume, carski rezovi... - kaže doktor Sazdanović.

Naš sagovornik dodaje da bi, prema procenama, za najkasnije desetak dana trebalo da se smiri ovaj udar kovida i da se KC vrati planiranom programu, a ne samo hitnim operacijama.

- Sve neophodne operacije se i dalje rade. Hitne operacije su potpuno organizovane. Na intenzivnoj nezi je trenutno 22 odsto od ukupnog broj bolesnih koji su na bolničkom lečenju. Od pacijenata koji su na intenzivnoj 90 odsto su nevakcinisani. Vakcinisani koje smeštamo na intenzivnu su stariji sa udruženim bolestima - poručuje doktor Sazdanović.

Uvećanje broja obolelih koji su na intenzivnoj i za čiji život su zaduženi anesteziolozi jeste situacija koja pretili i ostalim bolnicama.

- Ponavljam po ko zna koji put. Jedina prava odbrana od virusa je vakcinacija. Pozivam građane da se vakcinišu i one koji su primili dve doze da prime i buster. Ne štitimo samo sebe, štitimo i druge, svoje najbliže, omogućavamo normalan rad bolnicama - poručuje direktor KC Kragujevac Predrag Sazdanović.

"ILI VAKCINA ILI RESPIRATOR" Dr Zoran Gojković: Kovid propusnice neće zaustaviti koronu

Pokrajinski sekretar za zdravstvo i član Kriznog štaba prof. dr Zoran Gojković gostujući u „Uranku“ na K1 televiziji ponovo je apelovao na sve građane da se što pre vakcinišu.

- Naš prioritet je da svima koji su oboleli omogućimo adekvatnu zdravstvenu zaštitu. Mi moramo da lečimo i vakcinisane i nevakcinisane. U bolnicama je 75 odsto nevakcinisanih i od ukupnog broja pacijenata na respiratorima njih 90% su nevakcinisani. Kada je reč o vakcinisanim koji su na respiratoru – to su starije osobe, imunokompromitovane – kazao je Gojković.

- Građani moraju da budu svesni da ćemo sa ovim virusom živeti, i da ćemo se svi u jednom trenutku zaraziti, ali glavno je to koliko ćemo tešku kliničku sliku razviti. Molim vas, vakcinišite se, što pre. Ili vakcina ili respirator – kazao je Gojković.

On je najavio da početkom oktobra u Srbiju stiže i „Moderna“ i da vakcina ima dovoljno.

Govorio je i o broju obolelih koji je juče dostigao brojku od 8.467.

- U ovom talasu epidemije smo već nekoliko nedelja, ali smo zaustavili eksponencijalni rast broja zaraženih. To znači da će brojevi narednih dana biti isti kao sada ili manji, neće se dogoditi da bude 12.000 ili 13.000 zaraženih sledeće nedelje – kaže Gojković.

- Krizni štab se sastaje svakog dana, to što mediji nisu prisutni ne znači da ne radimo. Dr Gojković je kazao da je veliki problem to što je veća vest kada umre vakcinisana osoba nego nevakcinisana.

- Naša država odlučila je da sluša naučne institucije i tako će biti i ubuduće. Dve milijarde ljudi u najsavremenijim državama na svetu je vakcinisano.

Kada je reč o kovid propusnicama, Gojković smatra da one ne rešavaju problem.

- One neće zaustaviti epidemiju, eventualno će još nekoga podstaći da se vakcinišu. Prisila ne funkcioniše, kada nekoga terate na nešto on to onda namerno neće. Naročito je to svojstveno nama kao narodu.

Završena izgradnja "Dedinje 2", počinje s radom krajem godine

BEOGRAD - Spoljašnji i unutrašnji radovi na izgradnji Instituta za kardiovaskularne bolesti "Dedinje 2" završeni su, a bolnica će početi sa radom krajem decembra, izjavila je danas Tanjugu pomoćnica direktora Instituta za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" dr Dragana Unić Stojanović.

Nova zgrada Instituta funkcionisaće kao sastavni deo postojeće i raspolagaće kapacitetima od 105 kreveta, a do kraja godine stići će medicinska oprema koja će, prema rečima Unić Stojanović omogućiti pacijentima najsavremenije oblike lečenja.

"U ovim trenutku se radi na obuci kadra za rad u novoj zgradi, a svakako će se u budućnosti zaposliti novi doktori i medicinske sestre kako bi se pokrio rad i obezbedilo nesmetano funkcionisanje", kaže Unić Stojanović.

Ističe da se u prizemlju novog objekta nalazi novi glavni ulaz u Institut, sa centralnim holom i čekaonicom, kao i ambulantno-kliničkim delom, uz jedinice intenzivnog lečenja sa ukupno 25 dodatnih kreveta.

Navodi da se unutar zgrade nalazi i laboratorija, zatim transfuzija, deo namenjen za preoperativnu pripremu kardiohirurških pacijenata, kao i deo za postoperativno lečenje, odnosno jedinica za poluintenzivno lečenje.

Unić Stojanović objašnjava da nova zgrada ima četiri operacione sale koje su namenjene kardiohirurškim pacijentima, a da će se u postojećoj zgradi Instituta, u 11 operacionih sala, zbrinjavati samo pacijenti sa vaskularnim problemima.

"Na taj način ćemo u Institutu imati 11 operacionih sala uz interventne sale namenjene zbrinjavanju srčanih oboljenja neinvazivnim putem", ističe ona.

Postojeća zgrada Instituta za kardiovaskularne bolesti "Dedinje" pokriva oko 8.800 metara kvadratnih, dok prostor nove zgrade Instituta obuhvata površinu od 14.000 metara kvadratnih.

Radovi na izgradnji "Dedinje 2" počeli su u junu 2019. godine.

Krizni štab kao da je u štrajku

Kada su lekari tokom leta odgovarali na pitanje šta nas čeka tokom jeseni, većina njih je govorila da ćemo sigurno imati novi talas, ali da broj zaraženih neće dostići „rekord“ iz prethodnog talasa, procenjujući da broj inficiranih ne bi trebalo da prelazi 4.000.

Očekivanja se nisu ispunila. Broj novozaraženih u utorak je premašio i prethodnu najveću cifru iz decembra, koja se tada „magično“ zaustavila na cifri 7999.

Srbija trenutno ima najveći broj zaraženih na svetu posmatrano na 100.000 stanovnika u poslednjih nedelju dana, kada se uzmu u obzir države sa preko pola miliona stanovnika.

Srbija je i zemlja sa jednim od najvećih udela pozitivnih među svim testiranima. Za to vreme republički krizni štab ali i lokalni štabovi nedeljama unazad ne donose nijednu novu meru.

Epidemiolog Zoran Radovanović kaže da on nije očekivao ovoliki broj obolelih, ali da kada se pogleda unazad drugačije nije moglo.

– Vakcinacija je od juna stala tako da se jedva pomera za jedan odsto, a na drugoj strani nikakvih mera nema. Istovremeno, najveći broj građana primio je Sinofarm vakcinu, koja kod jednog broja najstarijih nije dovela do stvaranja antitela, a kod ostalih je njen efekat zaštite dosad istekao. I druge vakcine, uključujući i Fajzer, sa protokom vremena pružaju manju zaštitu, i sada je već svima jasno da je treća doza neophodna. Kao što sam već jednom rekao, narod je prvo digao ruke od Kriznog štaba, a onda je i

Krizni štab digao ruke od naroda. Kao da su u štrajku. Malo ko je očekivao da će ovoliki porast zaraženih biti praćen i odsustvom svih mera. Žanjemo ono šta smo posejali, navodi Radovanović.

Šta smo posejali može se dugo nabrajati, ali dovoljno je podsetiti da smo poslednjih nedelja imali sportske događaje sa hiljadama navijača, da su bile organizovane državne masovne proslave, da nijednog trenutka nisu zabranjena porodična slavlja i slična okupljanja, da su ugostitelji radili bez ikakvih ograničenja. Za to vreme javnost je skoro svakodnevno bila obaveštavana da odluka o kovid propusnicama, „samo što nije doneta“, a Krizni štab „samo što se nije sastao“.

Poslednja sednica Kriznog štaba bila je 11. septembra, kada je rečeno da se razmišlja o uvođenju propusnica, dve nedelje kasnije one još uvek nisu uvedene, a epidemiolog Predrag Kon kaže da ne zna zašto je to tako, i da izgleda da „postoji neka opstrukcija oko kovid propusnica.“

Ako postoje opstrukcije u radu Kriznog štaba koji ne može da se sastane danima unazad, šta se dešava onda sa gradskim i opštinskim kriznim štabovima, odnosno zašto skoro nijedan ne reaguje.

Sofija Mandić, pravnica Centra za pravosudna istraživanja, objašnjava da lokalni krizni štabovi mogu samostalno da deluju na osnovu Zakona o upravljanju vanrednim situacijama. Kako navodi, zakon omogućava proglašenje vanredne situacije i u tim uslovima lokalni štabovi mogu donositi odgovarajuće mere.

– Epidemija jeste jedna od situacija koju ovaj zakon predviđa. U slučaju epidemije, gradski štabovi ne samo da nemaju prepreku, već imaju i obavezu da proglase vanrednu situaciju. Na osnovu proglašene vanredne situacije oni imaju određene ruke da dalje modeliraju mere, navodi Mandić. Činjenicu da nije izabrano ovakvo zakonsko rešenje ona objašnjava „sistemskim odricanjem od odgovornosti“.

– Ne postoji nikakva pravna prepreka za postupanje gradskih štabova za vanredne situacije, pitanje je samo da li oni žele da to rade, kaže Mandić.

Međutim, predstavnici lokalnih kriznih štabova drugačije objašnjavaju svoju ulogu. Tako dr Gordana Damnjanović, član kragujevačkog Gradskog veća za zdravstvenu i socijalnu zaštitu i članica Gradskog štaba za vanredne situacije, kaže za Danas da „lokalni štabovi za vanredne situacije nikada ne rade ništa bez koordinacije sa republičkim kriznim štabom“, kao i da „Kragujevac sam ne može da uvede vanrednu situaciju“.

– Republički krizni štab je najavio, uskoro sednicu na kojoj će biti dogovora o novim protivepidemijskim merama. Uvek se sačekaju odluke republičkog štaba pa se onda one implementiraju na lokalnu. Mi, sami na lokalnu, pa i u Kragujevcu, nikada ne delujemo bez odluka republičkog kriznog štaba i preporuka koje su sa nacionalnog nivoa, kaže dr Damnjanović.

Komentarišući postupanje lokalnih kriznih štabova epidemiolog dr Zoran Radovanović kaže da je na jednoj strani tačno da lokalni krizni štabovi moraju svoj rad koordinisati sa Institutom Batut i sa Ministarstvom zdravlja, te da u tom pogledu ne mogu potpuno samostalno istupati. Ipak, dodaje da u Srbiji postoji centralizam u kome o svemu „samo jedan čovek odlučuje“.

– Svako pokazivanje lične inicijative, podizanje glave može biti kažnjeno i niko se ne usuđuje da to uradi, kaže Radovanović.

I dok niko ne pokazuje inicijativu od nadležnih svakodnevno više od 40 građana gubi život, a bolnica za bolnicom prelazi u kovid režim, dok je u njima sve manje mesta.

Nezakoniti uljez

Pravnica Sofija Mandić podseća da je republički krizni štab van zakona preuzeo na sebe ulogu tela koje odlučuje o merama za sprečavanje širenja virusa, odnosno da po zakonu taj posao treba da rade ministar zdravlja, Institut za javno zdravlje i republička komisija za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti.

„Od početka pandemije govorimo o tome da je Krizni štab jedan uljez čije postojanje zakon i nije predviđao do prošle godine. Lokalni štabovi za vanredne situacije potpuno neosnovano posmatraju republički štab kao neko referentno telo, a sami mogu da postupaju u skladu sa Zakonom o vanrednim situacijama“, navodi Mandić.

Užice već 15 dana čeka saglasnost

Jedan od gradskih štabova koji je pokušao da uvede dodatne mere, ali bez proglašenja vanredne situacije, jeste štab iz Užica koji je još pre 15 dana zatražio je od republičkog kriznog štaba, instituta Batut i Ministarstva zdravlja saglasnost da se u u tom gradu uvedu dodatne protivepidemijske mere, međutim odgovora još nema.

Gradonačelnica Užica dr Jelena Raković Radivojević objašnjava da dodatne mere jesu potrebne, i da se one pre svega odnose na zabranu puštanja muzike i njeno izvođenje uživo od 23 časa do šest sati ujutro, kao i zabranu rada svih objekata u kojima se organizuju javna i privatna okupljanja posle 21 sat.

– Mi nismo tražili da proglasimo vanrednu situaciju, već da uvedemo dodatne mere, zbog trenutne situacije u gradu. Da je u Užicu proglašena vanredna situacija, mogli bismo da sprovedemo sve mere koje se podrazumevaju u takvoj situaciji. Pošto to nismo uradili, morali smo da tražimo saglasnost za uvođenje dodatnih mera, jer one nisu navedene u okviru državnih mera, rekla je za Danas dr Raković Radivojević. U gradskom štabu prethodno su rekli za Danas da vanredna situacija nije proglašena u Užicu, gde je juče među 814 pregledanih bilo 288 inficiranih, zato „što se još uvek nisu stekli uslovi za to“.